

Bruxelles, 3. svibnja 2024.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2016/0224/A(COD)

9024/24
ADD 1

CODEC 1126
ASILE 62
JAI 657
MIGR 180
FRONT 128

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU (prvo čitanje) – donošenje zakonodavnog akta = izjave

Izjava Republike Poljske

1. Vlada Republike Poljske cijeni napore koje Vijeće EU-a, Europski parlament i Europska komisija ulažu u postizanje kompromisa o sveobuhvatnom i odgovornom odgovoru Europske unije na izazove trenutačnih migracijskih procesa. Istodobno naglašavamo da vlada nije imala stvarnu priliku sudjelovati u pregovorima o paktu o migracijama i azilu.

2. Vlada Republike Poljske napominje da je moguće poboljšati upravljanje nekim aspektima sustava migracija i azila. Međutim, daljnja analiza pravnih akata u okviru pakta pokazuje da se njima ne rješava u dovoljnoj mjeri specifična situacija država članica koje graniče s Bjelarusom i Rusijom te su zbog toga te države članice pod stalnim i visokim pritiskom zbog umjetno stvorenih migracijskih ruta. U tom kontekstu vrijedi napomenuti da je Europsko vijeće u više navrata, među ostalim u svojim zaključcima od 14. i 15. prosinca 2023., naglasilo negativne posljedice fenomena instrumentalizacije migracija i osudilo instrumentalizaciju migranata koju treće zemlje provode u političke svrhe.

3. Stajalište je Vlade Republike Poljske da se paktom o migracijama i azilu ne osigurava prava ravnoteža između odgovornosti i solidarnosti te da bi moglo biti prostora za buduće sporove između institucija EU-a i država članica.

4. S obzirom na navedeno, Vlada Republike Poljske odlučila je glasovati protiv svih pravnih akata obuhvaćenih područjem primjene pakta.

Izjava Malte

Reforma zajedničkog europskog sustava azila i dalje je od ključne važnosti kako bi se osigurala prava ravnoteža između pravedne podjele odgovornosti među svim državama članicama i djelotvorne solidarnosti s državama članicama kojima je potrebna pomoć.

U tom pogledu Malta zahvaljuje španjolskom i belgijskom predsjedništvu, kao i Komisiji, na uložnim naporima tijekom pregovora s Europskim parlamentom, no smatra da se konačnim tekstovima Uredbe o upravljanju azilom i migracijama i Uredbe o postupcima azila i dalje ne osigurava prava ravnoteža.

Kao što je već istaknuto u lipnju 2023., Malta se kao mala otočna država članica s posebnim ranjivostima već na temelju postojeće pravne stečevine suočava sa znatnim opterećenjem. Elementima utvrđenim u reformi dodatno će se povećati odgovornosti, dok mehanizam solidarnosti, iako je trajan i obvezan, ostaje fleksibilan i ne pruža potrebna jamstva da će se utvrđene potrebe u potpunosti zadovoljiti.

Malta se stoga suzdržava od glasovanja o Uredbi o upravljanju azilom i migracijama te Uredbi o postupcima azila.

Izjava Mađarske

Mađarska je i dalje čvrsto uvjerena da je potrebno razviti zajednički europski sustav azila čiji je cilj rješavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija, kojim se smanjuju i u konačnici uklanjaju poticaji za nezakonite migracije i odvraćaju osobe koje žele zloupotrijebiti sustav azila od ulaska u Europsku uniju te koji uključuje mogućnost razmatranja zahtjeva za azil u trećim zemljama na temelju načela izvanteritorijalnosti. Kako bismo mogli ostvariti te ciljeve, prije svega moramo uzeti u obzir činjenicu da se globalni migracijski izazovi ne mogu riješiti na teritoriju Europe te stoga ne bismo trebali uvoziti nerješive probleme, već pružati pomoć ondje gdje je to potrebno.

Kako bi se mogao razviti djelotvoran zajednički europski sustav azila, nužno je uspostaviti ravnotežu između odgovornosti i solidarnosti, no smatramo da u predloženim zakonodavnim aktima ta ravnoteža nije postignuta. Taj nedostatak ravnoteže jasno dokazuje činjenica da Mađarska nije najizloženija država članica, ali je država članica sa značajnim vanjskim granicama koja je i dalje odgovorna za zaustavljanje migracijskog pritiska na Europsku uniju. Uz tu odgovornost, Mađarsku bi se Uredbom o postupcima azila obvezalo da osigura mnogo veću razinu kapaciteta za provođenje postupaka na granici nego druge države članice, što je s obzirom na naš zemljopisni položaj nepošteno i nerealno.

Mađarska je od 2015. predana zaštiti vanjskih granica Europske unije, bez potpore EU-a, u skladu sa svojim obvezama na temelju schengenske pravne stečevine. Naše bi napore također trebalo prepoznati kao oblik solidarnosti. Suprotno tome, u predloženom novom pravnom okviru resursi iz nacionalnih proračuna potrošeni za zaštitu vanjskih granica Europske unije ne smatraju se solidarnošću, nego se njime umjesto toga nameću dodatne obveze u pogledu pružanja solidarnosti drugim državama članicama i odgovornosti za zaustavljanje nezakonitih migracija.

Nadalje, Mađarska prepoznaje i promiče ravnopravnost žena i muškaraca u skladu s Temeljnim zakonom Mađarske te primarnim pravom, načelima i vrijednostima Europske unije, kao i obvezama i načelima koji proizlaze iz međunarodnog prava. Ravnopravnost žena i muškaraca sadržana je u Ugovorima Europske unije kao temeljna vrijednost. U skladu s njima i s nacionalnim zakonodavstvom Mađarska u relevantnim pravnim aktima pojam „rod” tumači kao da se odnosi na „spol”.

Naposljetku, u skladu s opetovanim pozivom Europskog vijeća, Mađarska i dalje ima čvrsti stav da je potreban konsenzus o djelotvornoj migracijskoj politici i politici azila bez stvaranja novih faktora privlačnosti.

Uzimajući u obzir navedene razloge, Mađarska ne može poduprijeti donošenje Uredbe o postupcima azila jer je ona neodvojivi element sustava koji je suštinski manjkav.

Izjava Slovačke Republike

Slovačka Republika uviđa da je potrebna reforma zajedničkog europskog sustava azila. Uvelike cijenimo napore svih uključenih predsjedništava. Istodobno smo svjesni da postizanje kompromisa nije bio lak zadatak.

Međutim, ključno je da ne odustajemo od stajališta koja smo dugo zauzimali i izražavali.

Cijenimo činjenicu da je pakt usmjeren na rješavanje uzroka migracija u zemljama podrijetla, što može pomoći u ublažavanju pritiska na vanjske granice EU-a.

Smatramo da bi prioritet uspješne europske migracijske politike trebala biti dosljedna zaštita vanjskih granica EU-a, kao i djelotvorna politika vraćanja.

Poželjno je poduzeti sve mjere za sprečavanje nezakonitih migracija i istodobno pomoći onima kojima je potrebna međunarodna zaštita.

Uviđamo da se uglavnom odustalo od koncepta obveznih kvota za premještanje, ali nismo uvjereni da se predstavljanim prijedlozima postiže prava ravnoteža između solidarnosti i odgovornosti.

Solidarnost je važno načelo u upravljanju migracijama, ali vjerujemo da odluka o obliku solidarnosti uvijek mora biti u potpunosti u rukama države članice. Prijedlozi nažalost ne ispunjavaju taj zahtjev jer su financijski doprinosi obvezni ako se određeni broj tražitelja azila ne premjesti. Istodobno, ako su ispunjeni određeni uvjeti, kompenzacija u pogledu odgovornosti u skladu s Dablinskom uredbom također postaje obvezna. Ti su elementi snažni faktori privlačnosti i pružaju poticaje za sekundarnu migraciju.

S obzirom na navedeno Slovačka Republika glasa protiv podnesenih prijedloga u području solidarnosti – Uredbe o upravljanju azilom i migracijama i Uredbe o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila.

S obzirom na međusobnu povezanost svih podnesenih prijedloga, suzdržavamo se od glasovanja o ostalim prijedlozima.

Izjava Češke

Češka uviđa da je potrebna reforma postojećih pravila kojima se uređuje migracijska politika i politika azila EU-a. Nekoliko izazova, a posebno razvoj događaja od izbjegličke krize 2015. i 2016., pokazali su ranjivost našeg sustava, koji više nije održiv. Budući da bi samo zajedničko rješenje na razini EU-a moglo pružiti primjeren odgovor na pitanja s kojima se EU i države članice suočavaju zajedno i pojedinačno, cijenimo napore za uklanjanje glavnih nedostataka.

Tijekom pregovora o paktu o migracijama i azilu Češka je osobito zagovarala ciljeve pojačane zaštite vanjskih granica radi sigurnijeg schengenskog područja kao i funkcionalnu ravnotežu između odgovornosti i solidarnosti.

Češka posebno pozdravlja činjenicu da se konačnim kompromisom ne uspostavlja obveza premještanja državljana trećih zemalja iz drugih država članica ili trećih zemalja. Istodobno, iako cijeni druga poboljšanja postojećeg sustava, Češka napominje da ishod međuinstitucijskih pregovora nije u potpunosti ispunio ambiciju mandata Vijeća te da je učinkovitost nekih instrumenata ugrožena dodatnim administrativnim opterećenjem za države članice, što dovodi do praktičnih poteškoća i povećanih troškova.

S obzirom na navedeno i u skladu s pristupom zakonodavnim aktima kao paketu, Češka je odlučila suzdržati se od glasovanja o zakonodavnim instrumentima pakta. Ipak, Češka cijeni duh jedinstva EU-a i smatra da je ova prekretnica nova prilika da se uz pojačane napore nastavi s daljnjom reformom migracijske politike i politike azila EU-a, s posebnim naglaskom na vanjskoj dimenziji i inovativnim idejama u tom području.